

POSUDOK

k návrhu na vymenovanie Doc. PhDr. Jaroslava Coraniča, PhD.

za profesora v odbore Slovenské dejiny

Cesta historika sa dá vnímať ako cesta jeho kariérneho rastu, ktorý dokumentuje postup od najnižšieho až po najvyšší akademický titul a hodnosť. To je však formálne, vonkajšie kritérium, ktoré by malo vyjadrovať obsah a kvalitu. Historika charakterizuje najmä jeho práca, ktorou sa zaraďuje do komunity historikov, posúva poznanie o dejinách, získava ohlas v odbornej i širšej laickej verejnosti. Charakterizuje ho teda cesta jeho myslenia a tvorby. Doc. PhDr. Jaroslav Coranič, PhD. patrí k strednej generácii slovenských historikov, ktorá je vlastne prvou generáciou, ktorá nadobudla vysokoškolské vzdelanie po veľkom spoločenskom medzníku, roku 1989. Práve jej úlohou bolo uchopiť nové výzvy a sine ira et studio zareagovať na málo spracované, úmyselne zamlčované alebo dezinterpretované témy z dejín. Doc. PhDr. Jaroslav Coranič, PhD. je absolventom Fakulty humanistiky, dnešnej Filozofickej fakulty Trnavskej univerzity v Trnave. Tu skončil svoje magisterské a doktorandské štúdium a symbolicky ale i reálne sa sem vracia pri svojej inaugurácii. Oblúk jeho vedeckého rastu a dozrievania od roku 1997 (ukončenia magisterského štúdia) do dnešnej inaugurácie predstavuje 27 rokov. Je to pomerne dlhé obdobie, počas ktorého sa vyprofiloval zaujímavý, pracovitý historik. Pritom jeho cesta nebola priamočiarou univerzitnou kariérou, ale v rokoch 1999 až 2007 si vyskúšal aj povolanie učiteľa dejepisu na základne škole a dvoch gymnáziách. Táto nadobudnutá skúsenosť nebola na škodu jeho vedeckým aktivitám. Naopak, naučila ho vnímať históriu viac v spätosti s pedagogickou činnosťou medzi mladými ľuďmi. V tom čase napísal svoju dizertáciu a bol rozhodnutý, že chce vedecky pracovať. Už v roku 2003 nastúpil na Katedru historických vied Gréckokatolíckej teologickej fakulty Prešovskej univerzity v Prešove ako odborný asistent a od roku 2016 tu pôsobí až dodnes ako docent.

Rozsiahla vedecko-výskumná činnosť inauguranta sa zameriava na dejiny gréckokatolíckej cirkvi na Slovensku v meniacich sa historických podmienkach a v rôznych štátnych útvaroch a politických systémoch, v ktorých toto cirkevné spoločenstvo pôsobilo. Väčšina zo 176 uvádzaných publikačných výstupov je zameraná na 20. storočie. Vedecko-výskumná a z nej vyplývajúca publikačná činnosť inauguranta sa neorientuje iba na zachytenie

cirkevnej štruktúry v časovo vymedzenom historickom rámci, ale tému uchopuje z viacerých hľadísk a zorných uhlov. Preukazuje solídnu znalosť všeobecného rámca cirkevných dejín a v publikačnej činnosti nájdeme rôznorodé príspevky o historickom a architektonickom vývoji gréckokatolíckych chrámov, spracovanie významných osobností gréckokatolíckej cirkvi, čiastkové syntetické práce o gréckokatolíkoch vo vymedzených historických obdobiach, práce zamerané na etnicitu obyvateľstva, resp. vzťah jeho etnicity a konfesionality. Inauguranta sa neuzatvoril v rámci niekoľkých parciálnych tém, ale smeroval k syntetizujúcim pohľadom. Jeho syntetické monografické diela možno označiť za korunu jeho doterajšej tvorby. Ide o dve monografie *Dejiny Gréckokatolíckej cirkvi na Slovensku v rokoch 1918 – 1939* (2013) a *Z dejín Gréckokatolíckej cirkvi na Slovensku* (2014). Výsledky svojho výskumu inaugurant publikoval nielen doma, ale aj v zahraničí v rôznych jazykoch. Tým pomohol, aby sa s novými poznatkami o dejinách gréckokatolíckej cirkvi mohla oboznámiť zahraničná odborná verejnosť. Kvalitu publikačných výstupov potvrdzuje skutočnosť, že šesť štúdií je publikovaných v databázovaných časopisoch, registrovaných v databázach WoS alebo SCOPUS. Publikačná činnosť inauguranta nachádza primeraný ohlas doma aj v zahraničí (celkovo 750 ohlasov, z toho 46 registrovaných v databázach WoS alebo SCOPUS). Celkovo možno konštatovať, že publikačná činnosť inauguranta je prínosná a pre historickú vedu obohacujúca. Posúva naše doterajšie poznatky o dejinách gréckokatolíckej cirkvi, jej osobnostiach a celom náboženskom, kultúrnom a spoločenskom prostredí, ktorý vytvárala a dodnes vytvára. V súvislosti s publikačnou činnosťou inauguranta chcem poukázať na jeho kooperatívnosť. Niektoré publikácie, najmä vedecké monografie má v spouatorstve s inými autormi.

Doc. PhDr. J. Coranič, PhD. vyvíja živú vedecko-výskumnú aktivitu, čo dokumentuje jeho účasť v grantových projektoch. Bol zodpovedným siedmich vedecko-výskumných projektov (z toho jeden zahraničný a šesť domácich) a spoluriešiteľom v 25 projektoch. Inaugurant preukazuje kontinuitu nielen svojej vedecko-výskumnej, ale aj pedagogickej činnosti. Viedie viaceré predmety, zamerané na všeobecné cirkevné dejiny, cirkevné dejiny Slovenska a dejiny Slovenska a dejiny Európy. Či už samostatne alebo v spouautorstve s inými autormi napísal štyri publikácie, ktoré využívajú študenti ako vysokoškolské učebnice, potrebné k svojmu štúdiu. Podieľal sa aktívne na tvorbe študijného programu a preukázal schopnosť v riadiacich funkciách ako vedúci Katedry historických vied, prodekan pre vzdelávaciu činnosť, poverený funkciou dekana.

Inaugurant Doc. PhDr. J. Coranič, PhD. sa pravidelne zúčastňuje medzinárodných i domácich vedeckých podujatí (konferencie, semináre, workshopy), absolvoval viacero výskumných a prednáškových pobytov v zahraničí, má dostatočné skúsenosti s expertíznou a posudzovateľskou činnosťou. Tiež sám organizoval viacero významných medzinárodných aj

vedeckých podujatí. Po uvedení týchto skutočností možno konštatovať, že inaugurant je rešpektovanou osobnosťou v domácej i zahraničnej vedeckej komunite. Svedčí o tom nielen jeho vedecko-výskumná a publikačná činnosť, ale aj členstvo vo viacerých redakčných radách a vedeckých grémiách. Stanovené inauguračné kritériá spĺňa. Doc. PhDr. Jaroslav Coranič, PhD. pokračuje v línii odborníkov na dejiny gréckokatolíckej cirkvi na Slovensku akými boli v minulosti Michal Lacko, Michal Fedor a v súčasnosti Peter Šturák a Peter Borza.

Po komplexnom posúdení diela a vedecko-výskumnej činnosti Doc. PhDr. Jaroslava Coraniča, PhD. konštatujem, že jeho vedecká, odborná, pedagogická a popularizačná práca dosahuje požadovanú odbornú úroveň a spĺňa stanovené kritériá na vymenovanie za profesora na Filozofickej fakulte Trnavskej univerzity v Trnave. Preto odporúčam, aby bol inaugurovaný a vymenovaný za profesora v odbore Slovenské dejiny.

Bratislava 4. júla 2024

prof. PhDr. Róbert Letz, PhD.